

**Dot. Osi II - „działania wodno środowiskowe”.**

**Sz. Pan**  
**Marek Sawicki**  
**Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi**

Zarząd Związku Producentów Ryb jako statutowy organ ogólnokrajowej organizacji producentów ryb, działając na podstawie przepisów ustawy z 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. Nr 32 poz.217) i statutu Związku, wnioskuję do Szanownego Pana Ministra o dokonanie zmiany Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2009r w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową 2- Akwakultura... -Dz. U. Nr 147, poz. 1193. polegającej na:

1/. Anulowaniu obowiązku dołączania do wniosku o dofinansowanie w ramach środka 2.2. „Działania wodno środowiskowe” potwierdzenia złożenia „Sprawozdania RRW-22” za 2008r.

2/. Przesunięciu części środków z Osi 4 do Osi 2 Programu Operacyjnego w celu zabezpieczenia środków na sprawiedliwe sfinansowanie „Działań wodno środowiskowych” w taki sposób by obiekty stawowe znajdujące się na terenach chronionych -Natura 2000 - mogły otrzymać wsparcie finansowe.

3/. Anulowanie obowiązku sporządzania dyskryminujących sprawozdań RRW-22. przez producentów ryb-rolników- gospodarujących na stawach rybnych.

Jednocześnie wnioskujemy o wydanie przez M R i R W szczegółowych interpretacji zapisów Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2009r w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową 2- Akwakultura, ponieważ zapisy ww. rozporządzenia nie precyzują jednoznacznie wielu szczegółowych kwestii merytorycznych, co będzie powodem wielu poważnych nieporozumień i daleko idących konsekwencji pomiędzy wnioskodawcami a AR i MR jako instytucją finansującą! Jako ilustrację powyższego stwierdzenia załączamy plik szczegółowych kwestii wymagających interpretacji.

**Uzasadnienie wniosku**

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2009r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania , wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową 2 – Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury, zawarta w programie operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” całkowicie uniemożliwia uzyskanie środków z programu wodno – środowiskowego przez ponad 95% podmiotów prowadzących produkcję ryb na stawach. Przyczyną tego jest niemożliwość wywiązania się ponad 95 % rybaków z obowiązku złożenia potwierdzenia „Sprawozdania RRW-22” za rok 2008r - do wniosku o dofinansowanie w ramach środka „Działania wodno środowiskowe”.

Powodami tego stanu rzeczy są w szczególności:

1/. Brak nadania sprawozdaniu RRW-22 rangi dokumentu urzędowego. Formularz RRW-22 był wysyłany do bardzo nielicznej grupy Rybaków przez IRŚ w formie zwykłego listu pocztowego. A co najważniejsze – do formularza dołączona była zaadresowana koperta zwrotna z naklejonym znaczkiem w formie zwykłego listu pocztowego. Z tego powodu obecnie wielu Rybaków dowiaduje się, że w IRŚ nie ma ich sprawozdań za rok 2008.

O problemach w korespondencji dotyczącej ww. sprawozdań pisano już w „Komunikatach Rybackich” nr 1/2008 :

*„Wypełnione kwestionariusze sprawozdawcze RRW-22 w zdecydowanej większości docierały do Zakładu Rybactwa Stawowego w Żabieńcu, natomiast nieliczne do Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie. Wprowadzie termin zwrotu wypełnionych ankiet upływał 15 marca 2007 r., jednak kwestionariusze nadsyłano jeszcze w pierwszej połowie czerwca. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi określa jedynie wzór kwestionariusza, jednak nie określa jego kanałów dystrybucji. Większość wypełnionych kwestionariuszy, które dotarły do Zakładu Rybactwa Stawowego w Żabieńcu to te, które do hodowców ryb wystali autorzy opracowania przy okazji prowadzenia własnych badań ankietowych lub rozdali w trakcie spotkań terenowych. Otrzymano również 22 kwestionariusze nieaktualnego wzoru z lat poprzednich, które wymagały transformacji do nowego typu. Fakt ten może świadczyć o tym, że podmioty prowadzące chów i hodowlę ryb miały trudności w dotarciu do wzoru kwestionariusza”.*

2. Kwestionariusz RRW-22 nie jest składany przez wielu dzierżawców stawów rybnych dzierżawionych od Agencji Nieruchomości Rolnej, ponieważ ww. sprawozdanie wymaga: „podania powierzchni stawów rybnych wykazanych w ewidencji gruntów i budynków jako powierzchni pod stawami” .W związku z tym, iż w wielu przypadkach ANR nie uregulowała dotychczas dokumentacji geodezyjnej obiektów wydzierżawianych – dzierżawca nie posiadając tych danych nie mógł złożyć tych sprawozdań!

3. W warunkach obowiązującego w Polsce ustroju wolnego rynku, obowiązek podawania w sprawozdaniach RRW-22 bardzo szczegółowych danych adresowych osób indywidualnych, składających sprawozdania oraz podawania danych dotyczących wielkości zarówno ilości produkcji materiału zarybieniowego, obsad stawów, odłowów ryb towarowych /handlowych/ itd. , itp. traktowane jest przez rybaków jako naruszenie tajemnic gospodarczych i handlowych, mogących spowodować poważne, negatywne konsekwencje biznesowe ! Zwłaszcza , że dane te nie są przekazywane do GUS lecz do IRŚ, w którym dotychczas sprawozdania te opracowywali pracownicy IRŚ - zajmujący się również prowadzeniem produkcji w gospodarstwie rybackim IRŚ w Żabieńcu a więc gospodarstwie konkurencyjnym!

Z ww. powodów efekt zbierania sprawozdań RRW-22 jest niezmiernie mizerny, gdyż sprawozdania te w Polsce składa zaledwie niewielki odsetek rybaków- wg informacji podanej w „Komunikatach Rybackich” Nr 1/2009 za rok 2007 zaledwie 140 podmiotów złożyło te sprawozdania- wobec ok.10 tysięcy podmiotów prowadzących produkcję rybacką w stawach - wyniki z ostatniego powszechnego spisu w Polsce.

W związku z powyższym wiązanie obowiązku przedstawienia dowodu na złożenie sprawozdań RRW-22 jako warunku uzyskania pomocy finansowej UE z Osi II –„działania wodno środowiskowe” jest absurdem! Eliminuje to ponad 95 % producentów ryb w stawach z możliwości uzyskania funduszy z „Programu Wodno- Środowiskowego”.

Rybaczy odczuwają ogromne poczucie niesprawiedliwości, gdyż długo oczekiwane wsparcie finansowe znowu oddala się i to z powodu - dyskryminującego producentów ryb sprawozdania! Dyskryminującego ponieważ spośród obowiązujących w Polsce 27 sprawozdań RRW –patrz załącznik, poza gospodarstwami rybackimi - żadne inne podmioty gospodarstw rolnych nie składają żadnych sprawozdań RRW!

O tym, że Rybak jest rolnikiem świadczy fakt, że zgodnie z klasyfikacją gruntów – „grunty pod stawami rybnymi są użytkami rolnymi”. Rybak jest płatnikiem podatku rolnego z tego też powodu z mocy prawa staje się członkiem samorządu rolniczego – Izby Rolniczej ( art. 1 ust. 2 – ustawy o izbach rolniczych ).

Uważamy, że wymóg dołączenia do wniosku o dofinansowanie:

- certyfikatu ukończenia kursu dobrostanu,

- posiadania numeru weterynaryjnego,

- posiadania pozwolenia wodno-prawnego, jest na tyle wystarczający i wiarygodny aby nie musiał być potwierdzany przez RRW-22. W podobnym programie – „rolno – środowiskowym” nie wymagane jest składanie żadnych sprawozdań! Program „wodno- środowiskowy” podobnie jak „rolno – środowiskowy” jest finansowym wsparciem dla osób , które gospodarują w sposób tradycyjny, przyjazny dla środowiska. To rekompensata za utracone korzyści na rzecz ochrony środowiska. W sytuacji Rybaków nie należy zapominać , że głównym instrumentem stanowiącym ochronę przyrody są obszary Natura 2000. Kompleksy stawów znajdujące się na takim terenie odgórnie objęte są ograniczeniami dotyczącymi intensywności gospodarowania i inwestycji. Jako rekompensatę tych ograniczeń wprowadzono dofinansowanie dla stawów położonych na obszarach Natura 2000.

Obszary ochrony przyrody Natura 2000 tworzą na terenie stawów, bez pytania Rybaków nie tylko o zgodę, ale nawet o opinię!

Rybaków najbardziej boli to, że pieniądze ,które miały być rekompensatą za ustępstwa wobec środowiska są tak „obwarowane” , że nie będzie można ich uzyskać.

Co wspólnego z wyżej wymienionymi problemami, z którymi boryka się rybak, a na które są przeznaczone środki finansowe mające rekompensować straty z ww. tytułów ma sprawozdanie RRW-22? Rozumiejąc chęć zdobywania przez naukowców danych dotyczących rybactwa myślimy, że to pracownicy IRŚ doprowadzili do obowiązku sporządzania sprawozdań RRW-22. Nie akceptujemy obecnej formy zbierania danych. A wręcz upatrujemy w zapisanym w rozporządzeniu obowiązku dołączenia do wniosku o dofinansowanie potwierdzenia złożenia sprawozdania RRW-22 działania mającego na celu wyeliminowanie większości gospodarstw rybactwa z możliwości uzyskania dopłat „wodno środowiskowych” oraz uzyskania przez IRŚ większej ściągalności tych sprawozdań, bo łatwo tym sposobem uzyskać dane do pisania prac naukowych!

Jednocześnie negatywnie odnosimy się do publicznej opinii wyrażonej przez jednego z naukowców IRŚ , że „to dobrze, że tylko ok. 200 gospodarstw rybactwa złożyło za 2008r sprawozdanie RRW-22 bo starczy dla nich pieniędzy z pomocy działania wodno środowiskowe” Zrealizowanie powyżej wygłoszonego poglądu upośledzi wiele gospodarstw rybactwa, które stając się mniej konkurencyjne na skutek niezasłużonego obniżenia dochodów popadną w poważne kłopoty finansowe.

Jeśli tych pieniędzy przeznaczono za mało na Oś II, to dlaczego Polska jako jedyny Kraj UE przeznaczyła ogromne środki finansowe na Oś IV ? Czy nie dokonano żadnych symulacji zapotrzebowania i realizacji wydatków pomocy finansowych z EFR na potrzeby poszczególnych Osi ?

Program Operacyjny Osi IV przeznaczony na rozwój obszarów zależnych od rybactwa sam w swojej nazwie wskazuje ,kto z tych środków skorzysta – a mianowicie „obszar”! Priorytetem w przyznawaniu środków finansowych z EFR powinien być przede wszystkim Rybak i w momencie gdy już na starcie wiadomo ,że środki Osi II będą nie wystarczające, przesunięcie tych środków z Osi IV do Osi II uważamy za konieczne. Powyższy Program powinien zadbać przede wszystkim o Rybaka, a nie o rozwój szeroko pojętego „obszaru” – który od kilku już lat jest finansowo wspierany z innych unijnych funduszy.

Z wyrazami szacunku

Prezes - Krzysztof Karoń